

ÍNDIX

PRÒLEG	15
INTRODUCCIÓ	19
I. LA SALUT I LES FORMES DE PERDRE-LA	29
1. CARACTERÍSTIQUES DELS DOCUMENTS MB	29
2. LA SALUT ALS MB. UN PERFIL FEMENÍ DISTINT?	31
3. ESTAR SA O MALALT: TOTES LES GRADACIONS DEL GRIS	32
4. NÀIXER I MORIR	34
5. LA NATURALESA PERSONAL: COMPLEXIONS I TEMPERAMENTS	35
6. MALALTS I MALALTIES	36
6.1 Febres contínues i cícliques	37
6.2 Malalts del pit, tísics, hèctics i gent que tira sang	41
6.3 La digestió i els seus òrgans	46
6.4 Gota, reuma i ciàtica	51
6.5 Traumatismes i accidents	54
6.6 Malalties de la boca, orella i ulls	57
6.7 Malalts del cor o de l'ànima?	59
6.8 Mals de cap, tremolors i paràlisis	63
6.9 Les malalties mentals	65
6.10 Lesions externes conegudes i alguna malaltia emergent	71
6.11 La sang i el flux	75
6.12 Mals de pedra, orina i ronyó	76
6.13 De la fisiologia a la patologia: embaràs i part	77
6.14 Altres malalties de les dones	81
7. LA VIOLÈNCIA CONTRA LA SALUT	81
7.1 El Mediterrani, un mar perillós	82
7.2 Comptes i baralles al Regne de València	86
7.3 Bandolers i justícia a Catalunya: una lluita poc saludable	89
7.4 La intolerància religiosa i les seues víctimes	100
8. LES ARMES DE FOC, UNA NOVETAT MORTÍFERA	108
9. EL LLENGUATGE GALÈNIC EN LA FISIOPATOLOGIA	109

10. PESTA I PESTILÈNCIES	111
10.1 Un any que trencava la calma epidèmica: 1557	114
10.2 L'epidèmia no coneix fronteres: l'atac dels anys 60.....	118
10.3 La gran pesta de Lisboa	122
11. GUERRES, NAUFRAGIS I TERRATRÈMOLS	125
11.1 El setge d'Hondarribia	127
11.2 La rebel·lió dels moriscos valencians	128
11.3 Corsaris turcs assalten Gibraltar	131
11.4 El gran setge de Malta	133
11.5 Pirates hugonots a Madeira.....	137
11.6 Guerra a Las Alpujarras	138
11.7 Guerres de religió entre cristians: Moncontour, Florida	142
11.8 La creu i la mitja lluna ensopeguen en el mar: Lepant	146
11.9 La natura desbocada: naufragis i terratrèmols	148
11.10 Alger, una tempesta malaurada o providencial?	149
II. LA CURACIÓ I LA PREVENCIÓ	157
1. LA CURA DELS MALALTS	157
1.1 Cuidar la salut i ajudar els malalts	158
1.1.1 La cura de la pròpia salut.- 1.1.2 Ajut psicològic.- 1.1.3 Remei per a presoners i captius	
1.2 Lloc, clima, aire.....	169
1.3 Reposar o fer exercici?.....	175
1.4 Normes, tracte i relacions amb la Companyia	177
1.5 Procediments mèdics, aliments i medicines.....	182
1.5.1 Ordre de metge.- 1.5.2 Dietes i regiments.- 1.5.3 Sagnies, por- gues i altres evacuacions humorals.- 1.5.4 Velles i noves espècies botàniques.- 1.5.5 De la flor perfumada al fruit daurat: el taronger.- 1.5.6 El gaudi dels fruits primerencs.- 1.5.7 Mel i sucre, dues formes d'endolcir la salut i la malaltia.- 1.5.8 Del codonyat i les melmelades a l'ús de la canyella.- 1.5.9 Altres medicines.- 1.5.10 Medicines per via externa.- 1.5.11 Aigües i balnearis.	
1.6 La fe mou muntanyes	220
1.6.1 Pregàries i salut.- 1.6.2 El poder curatiu de la reialesa.- 1.6.3 El bàlsam beneït de Santa Clara.	
2. PREVENIR ABANS QUE CURAR	226
2.1 Lloc, clima, aire i viatges	227
2.2 Atenció a la salut personal	233
2.3 La salut col·lectiva	238
2.4 Preservar-se de les pestes	241
2.5 Evitar els danys per violència	244
2.6 Altres formes de prevenció	251

3. POBRES, PELEGRINS I MALALTS: ELS HOSPITALS	254
4. METGES, CIRURGIANS, BARBERS I APOTECARIS	262
4.1 Metges com a testimonis	263
4.2 Metges que redacten informes	265
4.3 Metges de prestigi	266
4.4 Un metge morisc	270
4.5 Els altres «sanitaris»	271
4.6 La confiança o desconfiança amb els metges	274
4.7 Els estudis de medicina	276
5. LA SALUT EN EL LLENGUATGE SIMBÒLIC	280
III. LA SALUT DE FRANCESC DE BORJA	283
1. UNA INFÀNCIA TRAUMÀTICA?	284
2. JOVENTUT CORTESANA: QUARTANES I EXCESSOS ALIMENTARIS	286
3. PERÍODE VIRREGNAL: DE L'OBESITAT A L'APRIMAMENT	294
4. GANDIA: LA BONA SALUT DEL DUC I LA MORT DE L'ESPOSA	299
5. BORJA JESUÏTA: UNA <i>MODORRA</i> EPIDÈMICA I ALTRES MALALTIES PROVI- DENCIALS	306
6. PORTUGAL: L'EXILI PREVENTIU	321
7. INICI DE L'ETAPA ROMANA: EL DIARI I LES MALALTIES	330
8. BORJA GENERAL: EL TREBALL S'IMPOSA A LA SALUT	342
9. LA SUPERACIÓ D'UNA LLARGA MALALTIA	354
10. LA VIDA, EL PREU D'UNA MISSIÓ PAPAL	368
11. LES MALALTIES EN LA PERSONALITAT DE FRANCESC DE BORJA	381
FONTS I BIBLIOGRAFIA	387
ÍNDIX ANALÍTIC	419